

Este capítulo adicarémolo a describir e analizar a evolución desa realidade chamada a **economía social**, que vén a designar unha parte da realidade social diferenciada tanto do ámbito da economía estatal do sector público como da economía privada de natureza capitalista con referencia á Comunidade Autónoma Galega no ano 2006.

A creación de emprego na economía social vén sendo liderada polas cooperativas, seguidas polas sociedades limitadas laborais e das sociedades anónimas laborais.

Así, no que se refire a cooperativas rexistradas na comunidade autónoma, pódese observar que en 2006 están constituídas 43, dando ocupación a 1.703 socios/as.

Os cadros 3.1 e 3.4. subministrannos datos sobre o total de sociedades de economía social en España e comunidades autónomas, así como o emprego que tales sociedades xeran, tamén os sectores de actividade en que estas fórmulas se usan en maior proporción.

Andalucía mantense á cabeza no número de traballadores/as en empresas de economía social, con 86.181 (14.000 menos que o trimestre anterior). Séguenlle o País Vasco (68.387 empregos), Cataluña (53.636), Comunidade Valenciana (49.358), Rexión de Murcia (27.574) e a Comunidade de Madrid (27.445), Castela A Mancha

(23.778), Castela e León (16.905 e no noveno lugar Galicia, que dá emprego a 13.792 persoas (O que representa un 3,24% do total de España). (Cadro 3.2).

O cadro 3.3 mostra as cooperativas constituídas e os/as socios/as iniciais destas, segundo clase e provincias. Galicia rexistra, dende esta fonte estatística, un total de 36 cooperativas que ocupan 1.315 socios/as. Dese total 10 son de Trballo asociado, 6 de vivendas, 15 agrarias, 4 dedicadas á explotación comunitaria da terra e 1 a servizos.

**Sociedades de Economía Social. Distribución xeográfica.
Por comunidades autónomas.**

■ Cadro 3.1

	2º Trimestre 2007	Variacións			
		Trim. anterior		Ano anterior	
		Absoluto	%	Absoluto	%
Andalucía	10.446	57	0,5	53	0,5
Aragón	1.613	5	0,3	7	0,4
Asturias	862	10	1,2	36	4,2
Baleares	411	0	0,0	-14	-3,4
Canarias	1.075	-2	-0,2	-51	-4,7
Cantabria	256	-6	-2,3	-13	-5,1
C. A Mancha	3.303	48	1,5	63	1,9
C. León	2.495	20	0,8	2	0,1
Cataluña	7.554	-39	-0,5	-288	-3,8
C. Valenciana	5.036	10	0,2	25	0,5
Extremadura	1.214	3	0,2	-7	-0,6
Galicia	2.001	-1	0,0	-23	-1,1
Madrid	3.223	-26	-0,8	-93	-2,9
Murcia	2.849	50	1,8	102	3,6
Navarra	791	12	1,5	19	2,4
País Vasco	2.509	-15	-0,6	-34	-1,4
A Ríoxa	245	1	0,4	6	2,4
Ceuta	27	0	0,0	1	3,7
Melilla	31	-3	-9,7	-2	-6,5
España	45.941	124	0,3	-211	-0,5

Fonte: Consellería de Traballo

**Socios/as de sociedades cooperativas e sociedades laborais.
Distribución xeográfica. Por CCAA**

■ Cadro 3.2

	2º Trimestre 2007	Variacións			
		Trim. anterior		Ano anterior	
		Absoluto	%	Absoluto	%
Andalucía	86.181	-14.150	-16,4	2.502	2,9
Aragón	11.572	772	6,7	244	2,1
Asturias	6.706	-246	-3,7	88	1,3
Baleares	3.697	18	0,5	28	0,8
Canarias	9.097	-880	-9,7	-561	-6,2
Cantabria	2.851	19	0,7	147	5,2
C. A Mancha	23.778	-286	-1,2	6	0,0
C. León	16.905	341	2,0	350	2,1
Cataluña	53.636	-727	-1,4	837	1,6
C. Valenciana	49.358	-8.093	-16,4	360	0,7
Extremadura	12.167	2.067	17,0	-169	-1,4
Galicia	13.792	-238	-1,7	-497	-3,6
Madrid	27.445	229	0,8	1.364	5,0
Murcia	27.574	507	1,8	206	0,7
Navarra	9.320	62	0,7	658	7,1
País Vasco	68.387	138	0,2	1.797	2,6
A Ríoxa	2.301	42	1,8	-87	-3,8
Ceuta	262	61	23,3	29	11,1
Melilla	284	-50	-17,6	17	6,0
España	425.313	-20.414	-4,8	7.319	1,7

Fonte: Consellería de Traballo

■ Cadro 3.3

Cooperativas constituídas e socios/as iniciais. Segundo clase. Por provincias. Galicia. 2006

	Traballo asociado		Vivendas		Agrarias		Explotación comunitaria da terra		Servizos		Outras		Total	
	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as	Cooperativas	Nº socios/as
A Coruña	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Lugo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Ourense	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Pontevedra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Galicia	10	43	6	439	15	636	4	186	1	11	-	-	36	1.315
Rexistro da comunidade	10	43	6	439	15	636	4	186	1	11	-	-	36	1.315

Fonte: Ministerio de Traballo. Anuario 2006 (Avance)

■ Cadro 3.4

Cooperativas de traballo asociado constituídas e socios/as iniciais. Segundo sector de actividade. Por provincia. Galicia 2006

	Agrario		Non agrario								Total	
	Coop.	Socios/as	Industria		Construción		Servizos		Total		Coop.	Socios/as
			Coop.	Socios/as	Coop.	Socios/as	Coop.	Socios/as	Coop.	Socios/as		
A Coruña	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Lugo	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Ourense	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Pontevedra	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Galicia	-	-	-	-	-	-	10	43	10	43	10	43
Rexistro da comunidade	-	-	-	-	-	-	10	43	10	43	10	43

Fonte: Ministerio de Traballo. Anuario 2006 (Avance)

O cadro 3.5 permítenos observar a condición dos socios/as (capitalistas e traballadores/as, así como o seu sexo. Dos 405 traballadores/as, 300 son socios/as traballadores/as e 105 son socios/as capitalistas, 216 (53,33%) son homes e 180 (46,66%) son mulleres. Esa preponderancia masculina invertece no caso de socios/as capitalistas.

■ Cadro 3.5

Socios/as iniciais das sociedades laborais rexistradas Segundo sexo. Por provincia. Galicia 2005-2006

	Socios/as traballadores/as			Socios/as capitalistas			Total		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	36	27	63	13	11	24	49	38	87
Lugo	43	13	56	2	10	12	45	23	68
Ourense	29	25	54	10	9	19	39	34	73
Pontevedra	62	65	127	21	29	50	83	94	177
Galicia	170	130	300	46	59	105	216	189	405

Fonte: Ministerio de Traballo. Anuario 2006 (Avance)

O cadro 3.6 mostra as sociedades laborais rexistradas e socios/as iniciais destas. Galicia con base nesta fonte estatística ten 122 sociedades laborais, todas elas limitadas, e que ocupan 405 socios/as. A distribución provincial reflicte que tanto por número de tales sociedades coma de socios/as é Pontevedra a que ocupa o primeiro lugar na implantación destas fórmulas da economía social.

■ Cadro 3.6

**Sociedades laborais rexistradas e socios/as iniciais.
Segundo clase. Por provincia. Galicia. 2006**

	Sociedades limitadas		Sociedades anónimas		Total	
	Sociedades	Socios/as	Sociedades	Socios/as	Homes	Mulleres
A Coruña	26	87	-	-	26	87
Lugo	20	68	-	-	20	68
Ourense	22	73	-	-	22	73
Pontevedra	54	177	-	-	54	177
Galicia	122	405	-	-	122	405

Fonte: Ministerio de Trabajo. Anuario 2006 (Avance)

O cadro 3.7 reflicte un descenso entre o ano 2005 e o obxecto deste informe (de 168 SL a 122). Así mesmo observamos que son sectores non agrarios os preponderantes os/as que usan estas fórmulas societarias. Das 122 sociedades laborais rexistradas tan só 3 son agrarias, o 98% corresponde por orde de importancia ao sector servizos, construción e Industria. Maior evidencia dos sectores en que a economía social a través das Sociedades laborais e impoñen, móstrao o cadro 3.8 referido ao número de socios, dos 405 socios, 289 (71,35%) fano no sector Servizos, 75 en Construción (18,52%), 32 na Industria (7,90) e 9 (2,22%) en Agrario.

■ Cadro 3.7

**Sociedades laborais rexistradas e socios/as iniciais.
Segundo sector de actividade. Por provincia. Galicia 2005-2006**

	Agrario		Non agrario								Total	
	2005	2006	Industria		Construción		Servizos		Total		2005	2006
			2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006		
A Coruña	-	2	8	2	3	1	31	21	42	24	42	26
Lugo	1	1	2	1	6	7	21	11	29	19	30	20
Ourense	-	-	5	3	5	3	20	16	30	22	30	22
Pontevedra	4	-	9	4	11	10	42	40	62	54	66	54
Galicia	5	3	24	10	25	21	114	88	163	119	168	122

Fonte: Ministerio de Trabajo. Anuario 2006 (Avance)

Actuacións para o desenvolvemento da economía social e o autoemprego

A. Promoción de emprego en cooperativas e sociedades laborais

As medidas de fomento de emprego contéplanse como medidas de apoio a novas iniciativas e fórmulas empresariais que se engloban baixo o concepto de economía social (cooperativas, sociedades laborais, autónomos, iniciativas de emprego rural, etc.).

En 2006 beneficiáronse 6.529 (2005: 8.749) traballadores/as das axudas ao autoemprego e á economía social, de eles/as 639 (2005: 545) obtiveron axudas do programa de promoción de emprego en cooperativas e sociedades e 219 (2005: 293) para a adquisición da condición de socio/a traballador/a.

As rendas para o inicio da actividade configúranse como unha axuda aos desempregados/as para a adquisición da condición de socio/a traballador/a dunha cooperativa de traballo ou sociedade laboral. Ademais 71 traballadores/as capitalizaron a súa prestación de desemprego co obxecto de incorporarse a unha cooperativa ou sociedade laboral.

Cadro 3.8

Sociedades iniciais das sociedades laborais rexistradas. Segundo sector de actividade. Por provincia. Galicia 2005-2006

	Agrario		Non agrario								Total	
	2005	2006	Industria		Construción		Servizos		Total		2005	2006
			2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006		
A Coruña	-	6	29	7	9	4	104	70	142	81	142	87
Lugo	3	3	10	3	21	26	70	36	101	65	104	68
Ourense	-	-	16	9	18	12	70	52	104	73	104	73
Pontevedra	13	-	43	13	38	33	142	131	223	177	236	177
Galicia	16	9	98	32	86	75	386	289	570	396	586	405

Fonte: Ministerio de Trabajo. Anuario 2006 (Avance)

B. Apoio ao emprego autónomo

Non ano 2006 foron 5.362 (2005: 5.869) os/as desempregados/as que se beneficiaron deste programa que pretende fomentar a creación do propio negocio ou actividade como traballador/a autónomo/a.

C. Iniciativas de emprego: locais, rurais e de base tecnolóxica

Comprende tres tipos de actividades: as iniciativas locais de emprego, as iniciativas de emprego rural (IER) e finalmente, as iniciativas de emprego de base tecnolóxica (IEBT). Todas elas posibilitaron a colocación de 348 desempregados/as (2005: 348).

■ Cadro 3.9

Cooperativas constituídas e número de socios/as.
Por actividade económica. Galicia. 2006

Cod.	Actividade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Rexistro central		Galicia	
		Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.
1	Agricultura, gandería, caza e serv. relac.	8	82	6	346	0	0	3	173	3	244	20	845
2	Silvicultura, expl. forestais e serv. relac.	0	0	0	0	0	0	1	11	0	0	1	11
5	Pesca, acuicultura e serv. relac.	1	14	0	0	0	0	1	68	0	0	2	82
10	Extracc. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Extracc. petróleo e gas natural e serv. relac.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Extracc. minerais metálicos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12	1	12
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Industria téxtil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Industria da confección e peletería	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Industria do coiro e calzado	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Industria do papel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Coquerías, refino petróleo e trat. combust. nucleares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Industria química	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Fabric. produtos caucho e materias plásticas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Fabric. doutros produtos minerais non metálicos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Metalurxia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Fabric. produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Inds. construción de maquinaria e equipo mecánico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Fabric. máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Fabric. de maquinaria e material eléctrico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Fabric. material electrónico, radio, TV e comunicacións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Fabric. equipo e instr. cirúrxico prec., óptica e relojería	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Fabric. vehículos motor, remolques e semiremolques	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Fabric. doutro material de transporte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Fabric. mobles: outras indus. manufactureiras	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Reciclaxe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Produc. e distb. enerxía electr. gas, vapor e auga quente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Construción	2	66	0	0	0	0	6	400	0	0	8	466
50	Venda e repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos motor)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	1	7
52	Comercio polo miúdo (agás vehíc. motor, reparac. domésticas)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	Hostalería	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60	Transporte terrestre: transporte por tubos	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Actv. anexas ós transportes: axencias de viaxes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64	Correos e telecomunicacións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	Actv. auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	Actv. inmobiliarias	1	244	0	0	0	0	0	0	0	0	1	244
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72	Actv. informáticas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	Outras actividades empresariais	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
75	Admon. Pública, Defensa e SS obrigatoria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	Educación	0	0	0	0	0	0	1	3	2	10	3	13
85	Actv. sanitarias e veterinarias, servizos sociais	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	1	5
90	Actv. saneamento público	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	Actv. asociativas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
92	Actv. recreativas, culturais e deportivas	2	6	0	0	0	0	1	4	0	0	3	10
93	Actv. diversas de servizos persoais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total		14	412	6	346	0	15	667	8	278	43	1703	

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Axudas ao autoemprego e á economía social. Galicia. 2006

■ Cadro 3.10

	Nº traballadores/as		
	Homes	Mulleres	Total
Promoc. do emprego en cooperat. e soc. laborais	315	324	639
Apoio ao emprego autónomo	2.869	2.493	5.362
ILE, IER, IEBT'S	181	167	348
Prog. Incentivos prom. Afiliac. SS persoas cotit. Explot. Agrarias	12	152	164
Prog. Axudas xerac. Activ. Marco do proxecto europeo Equal	3	13	16
Compostela Social			
Galicia	3.380	3.149	6.529

Fonte: Consellería de Traballo. Memoria 2006